

WIJ **W**ILLEM **A**LEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van

tot wijziging van het Waterbesluit in verband met normering van andere dan primaire waterkeringen in beheer bij het Rijk en enige andere wijzigingen

Op de voordracht van Onze Minister van Infrastructuur en Milieu van 11 april 2016, nr. IenM/BSK-2016/53191, Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken;
Gelet op de artikelen 2.4, 3.1, eerste tot en met derde lid, en 6.6 van de Waterwet;
De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van ..., nr.);
Gezien het nader rapport van Onze Minister van Infrastructuur en Milieu van ..., nr. IenM/BSK-2016/, Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Het Waterbesluit wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1.1 wordt na de aanhef ingevoegd:
dijkdeel: gedeelte van een andere dan primaire waterkering in beheer bij het Rijk als bedoeld in artikel 3.2, dat afzonderlijk genormeerd is;

B

In hoofdstuk 2 wordt na paragraaf 1 een paragraaf ingevoegd, luidende:

§ 1a. Normen waterkering

Artikel 2.1a

1. Een dijkdeel wordt aan twee zijden begrensd door een lijn loodrecht op het dijkdeel door een punt waarvan de rijksdriehoekskoördinaten zijn opgenomen in bijlage IA.
2. Dijkdelen worden weergegeven op de landkaarten in bijlage IB.
3. Bijlage IA vermeldt voor elk dijkdeel de veiligheidsnorm aangegeven als gemiddelde overschrijdingskans per jaar van de hoogste hoogwaterstand waarop het moet zijn berekend, mede gelet op de overige het waterkerend vermogen bepalende factoren.
4. Voor waterkerende kunstwerken in een in bijlage IB weergegeven ingegraven dijkdeel bedraagt de veiligheidsnorm 1:100.

C

In artikel 3.3, aanhef, vervalt: en Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

D

In artikel 6.16l, derde lid, wordt na “artikel 6.3, eerste lid, aanhef en onderdeel b,” ingevoegd: van de wet.

E

Na Bijlage I. Onderlinge grenzen stroomgebiedsdistricten Eems, Rijn, Maas en Schelde (Bijlage bij artikel 1.2 van het Waterbesluit) worden de bijlagen, opgenomen in de bijlage bij dit besluit, ingevoegd.

F

Onder vervanging van de punt aan het slot van bijlage III, onderdeel 2, door een puntkomma wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
- kanaaldijken Noordervaart.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 juli 2016.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Bijlage, behorend bij artikel I, onderdeel E, van het Besluit tot wijziging van het Waterbesluit in verband met normering van andere dan primaire waterkeringen in beheer bij het Rijk en enige andere wijzigingen

Bijlage IA. Rijksdriehoekskoördinaten begrenzingen en veiligheidsnormen dijkdelen (Bijlage bij artikel 2.1a, eerste en derde lid, van het Waterbesluit)

Dijkdeel	Beginpunt voor de toepassing van artikel 2.1a, eerste lid		Eindpunt voor de toepassing van artikel 2.1a, eerste lid		Gemiddelde overschrijdingskans per jaar als bedoeld in artikel 2.1a, derde lid
	x	y	x	y	
301	128792	483775	129611	482978	1:1000
302	129659	482881	129864	481920	1:1000
303	129864	481920	130159	479715	1:300
304	130174	479697	130148	476448	1:1000
305	130019	476392	129169	471663	1:100
306	129169	471663	128359	466968	1:300
307	128359	466968	128201	464837	1:100
308	128202	464829	128486	463324	1:300
309	128486	463324	132167	459958	1:300
310	159707	434675	153134	440639	1:100
311	159638	434592	152869	440528	1:100
312	239808	487919	239122	487153	1:100
313	239058	486997	241278	473443	1:100
314	238972	486076	239865	487952	1:100
315	238958	485484	241380	473492	1:100
316	243089	473979	244607	474672	1:100
317	246058	474705	246287	474704	1:100
318	246474	474696	248992	474571	1:100
319	253427	473501	251756	474134	1:100
320	243118	473818	244566	474550	1:100
321	248379	474472	245530	474559	1:100
322	253346	473367	251739	473961	1:100
323	213092	463939	223927	464736	1:100
324	213013	463788	223933	464723	1:100
325	186884	420282	184823	429349	1:100
326	184620	428639	184955	429400	1:100

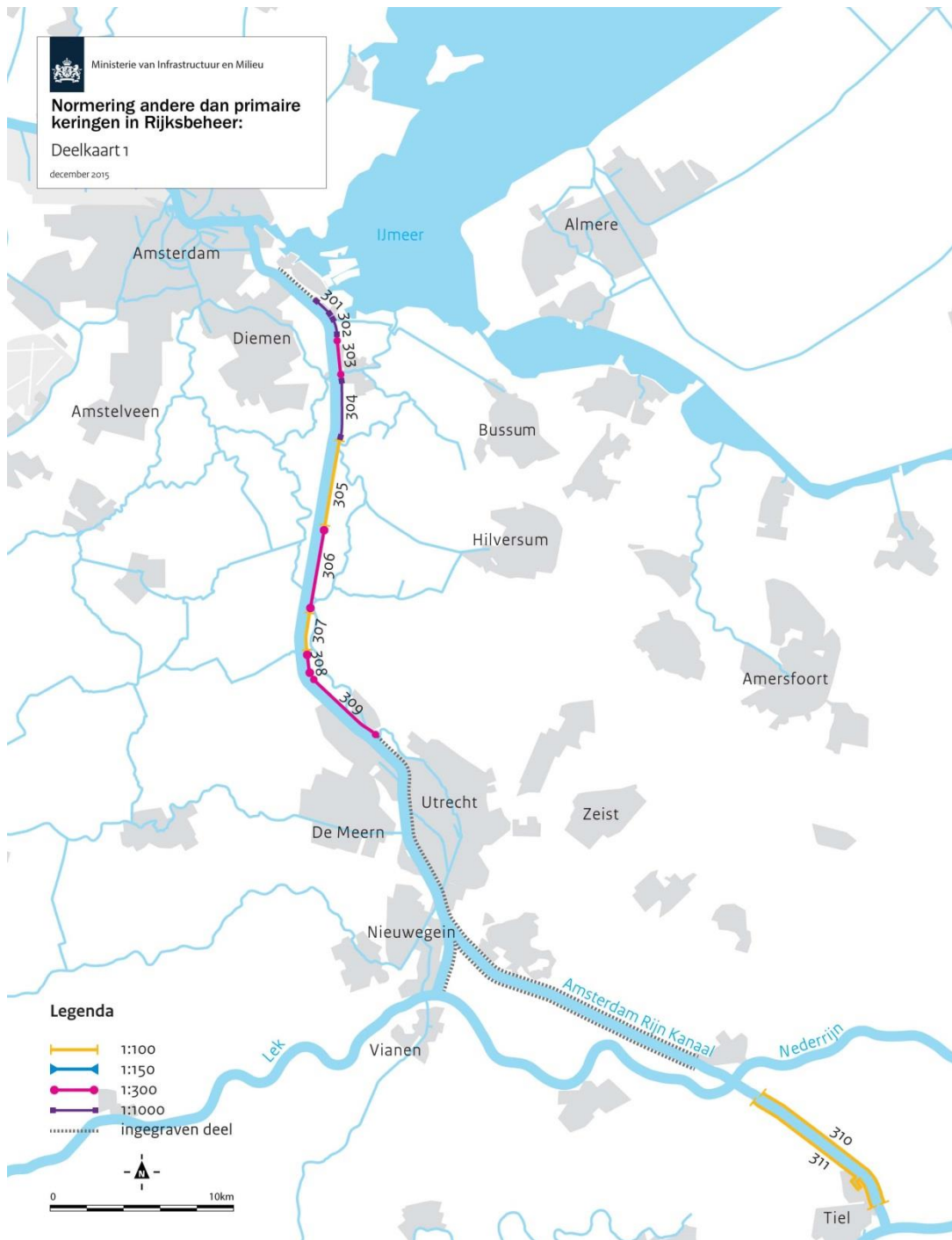
327	185598	422919	184521	428420	1:100
328	187066	420376	185598	422919	1:100
329	116476	406776	112018	404701	1:100
330	116495	406652	112058	404499	1:100
331	117266	405451	117025	406130	1:100
332	127596	401035	120185	404552	1:100
333	129632	399771	127664	400983	1:100
334	129739	399547	121105	404140	1:100
335	131352	399234	130660	399350	1:100
336	131172	399094	130581	399148	1:100
337	135018	398312	134501	398899	1:100
338	136891	394018	135907	396742	1:100
339	136791	393723	136071	395858	1:100
340	139654	391327	141673	390227	1:100
341	141493	390164	139563	391218	1:100
342	148685	390158	142531	389998	1:100
343	148698	390043	142457	389817	1:100
344	161535	390712	159919	390631	1:100
345	161386	390587	159971	390506	1:100
346	167399	391529	162445	390758	1:100
347	168550	391647	167379	391520	1:100
348	167829	391447	162098	390619	1:100
349	170458	391718	169567	391690	1:100
350	170783	391586	170384	391567	1:100
351	149590	408825	150940	409367	1:150
352	154157	410165	151268	416878	1:150
353	153981	410232	151146	416824	1:150
354	153981	410232	152729	410528	1:150
355	154631	409717	154157	410165	1:150
356	156093	407983	151284	410705	1:150
357	156197	408143	154631	409717	1:1000
358	159077	406718	164049	403170	1:100
359	163889	402983	158921	406484	1:150
360	168848	398794	165091	402209	1:100
361	164967	402089	168697	398677	1:150
362	171380	395418	168935	398718	1:100
363	168767	398577	170598	396128	1:150
364	171229	395279	170598	396128	1:100
365	172197	394271	175477	389229	1:100

366	172914	392485	172047	394254	1:100
367	172873	392385	171427	391903	1:100
368	171558	391789	173371	390497	1:100
369	173435	390543	175283	389324	1:100
370	176908	380910	176387	386374	1:100
371	175904	384036	176244	386395	1:100
372	176610	381585	175857	383949	1:100
373	178654	378660	176930	380825	1:100
374	178523	378587	176764	380796	1:100
375	178752	378564	179863	373567	1:100
376	179530	375207	178601	378513	1:100
377	179723	373541	179597	374609	1:100
378	180115	371358	179887	373474	1:100
379	179963	371331	179726	373447	1:100
380	180442	368470	180132	371254	1:100
381	180331	367941	179970	371225	1:100
382	193591	372304	191047	370925	1:100
383	191030	370919	190848	370816	1:100
384	190814	370801	189683	370164	1:100
385	193639	372246	189731	370106	1:100
386	181099	365524	189613	370108	1:100
387	189661	370050	181135	365373	1:100
388	181238	365122	181160	365252	1:100
389	180948	364935	180730	364969	1:100
390	180264	364992	174611	361933	1:100
391	180449	364845	177308	363195	1:100
392	174519	361881	168624	358682	1:100
393	174706	361733	168835	358533	1:100
394	188211	354165	183261	361687	1:100
395	187992	353968	183039	361543	1:100
396	184886	341551	189306	349967	1:100
397	182464	335546	189046	350000	1:100
398	182627	335486	184039	338539	1:100
399	180540	330392	181548	333206	1:100
400	179242	325252	180900	328781	1:100
401	178599	324070	178734	324346	1:100
402	177982	322507	180966	328729	1:100
403	177161	320677	177812	322133	1:100
404	49373	365467	45856	372704	1:300

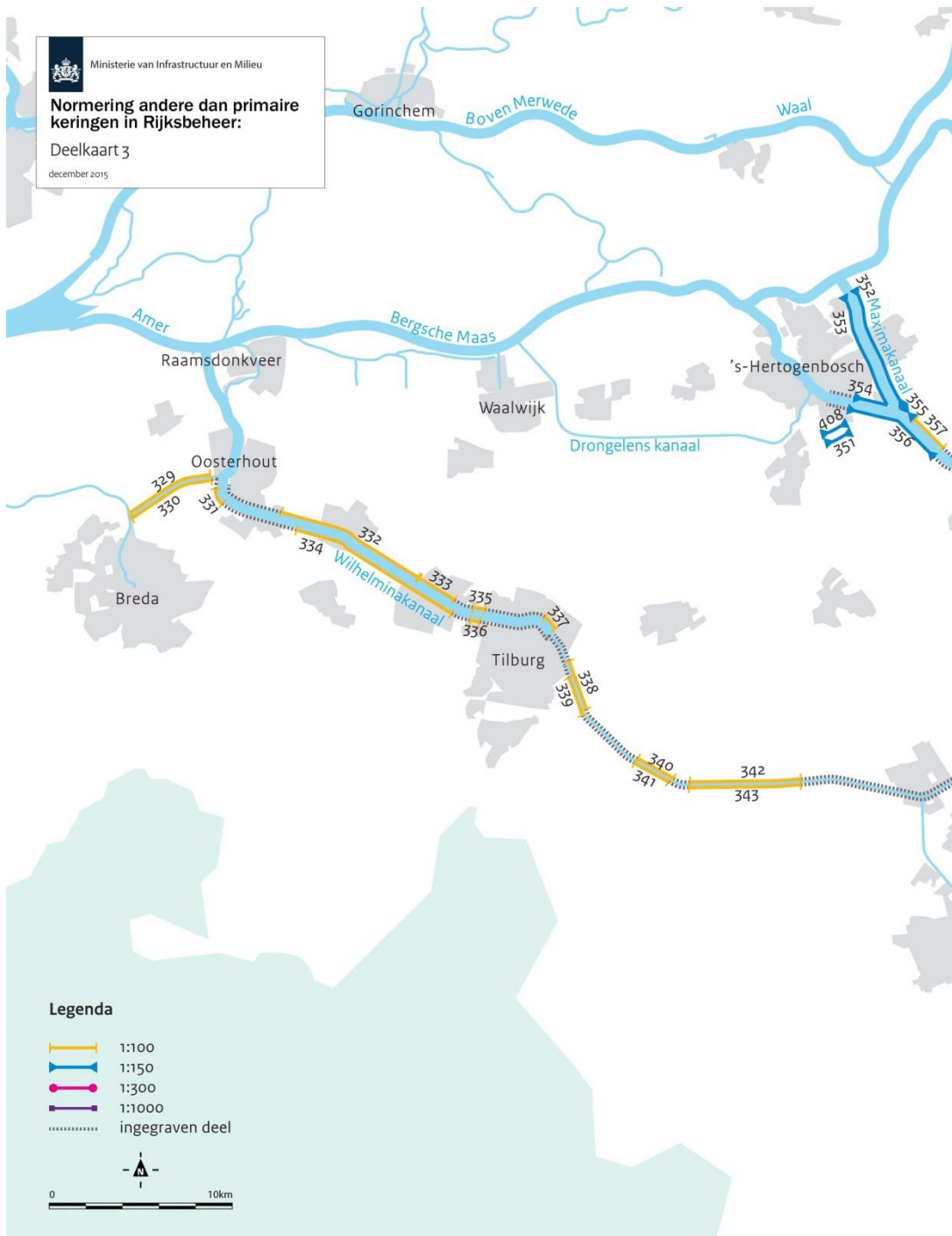
405	46671	368308	45506	371940	1:100
406	44147	359119	46671	368308	1:300
407	44422	359397	49373	365467	1:100
408	150894	409506	149547	408913	1:150

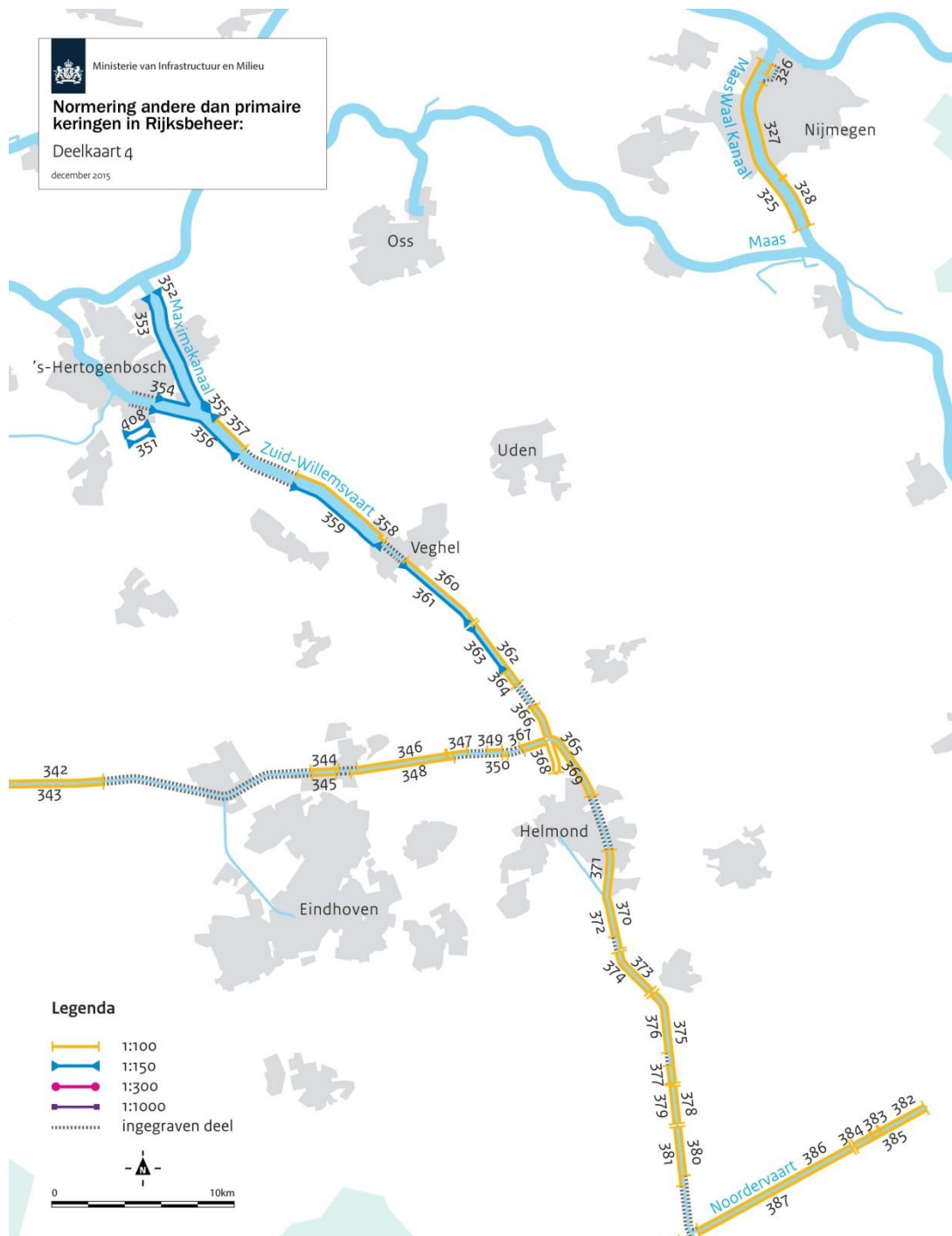
Bijlage IB. Weergave dijkdelen (Bijlage bij artikel 2.1a, tweede lid, van het Waterbesluit)

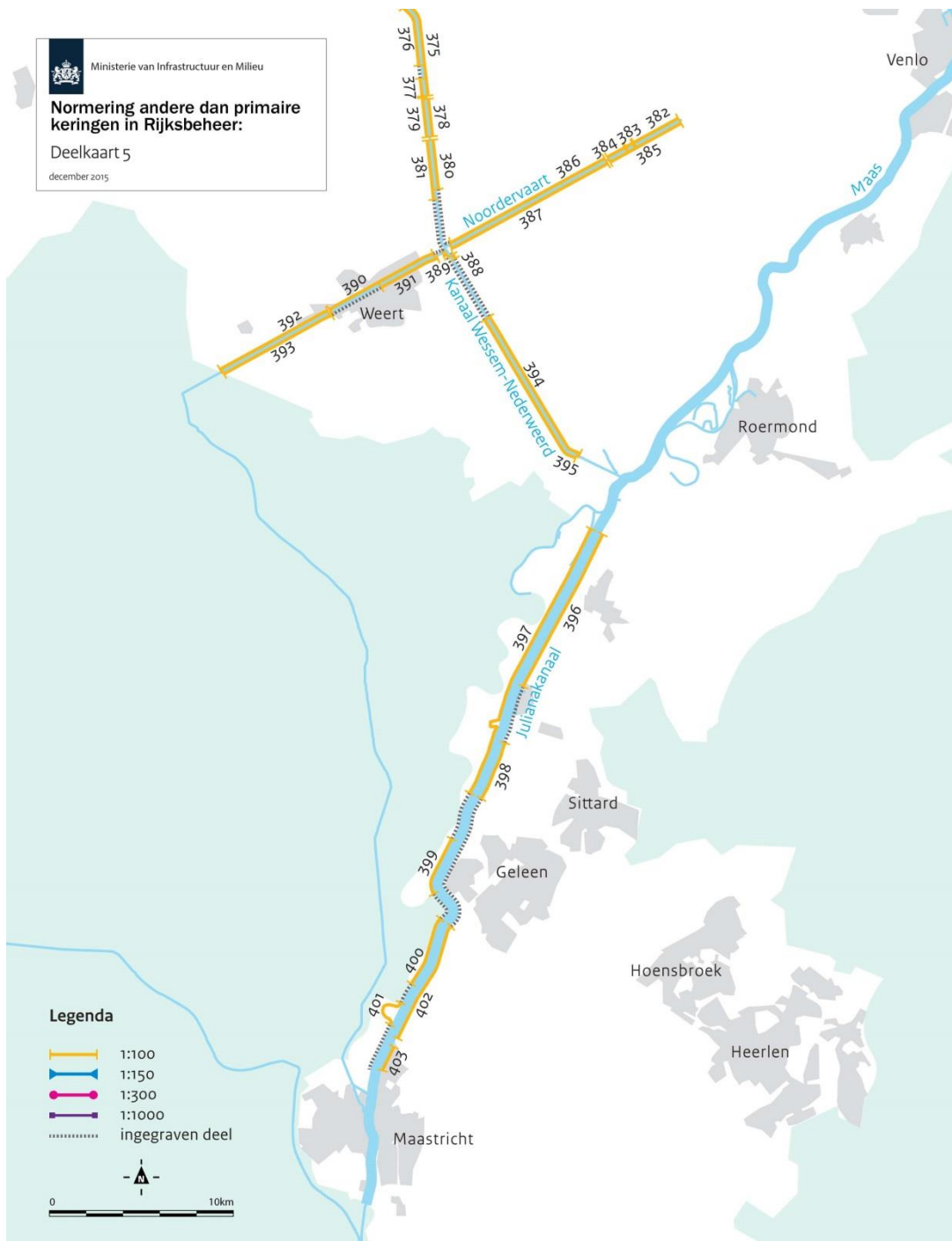

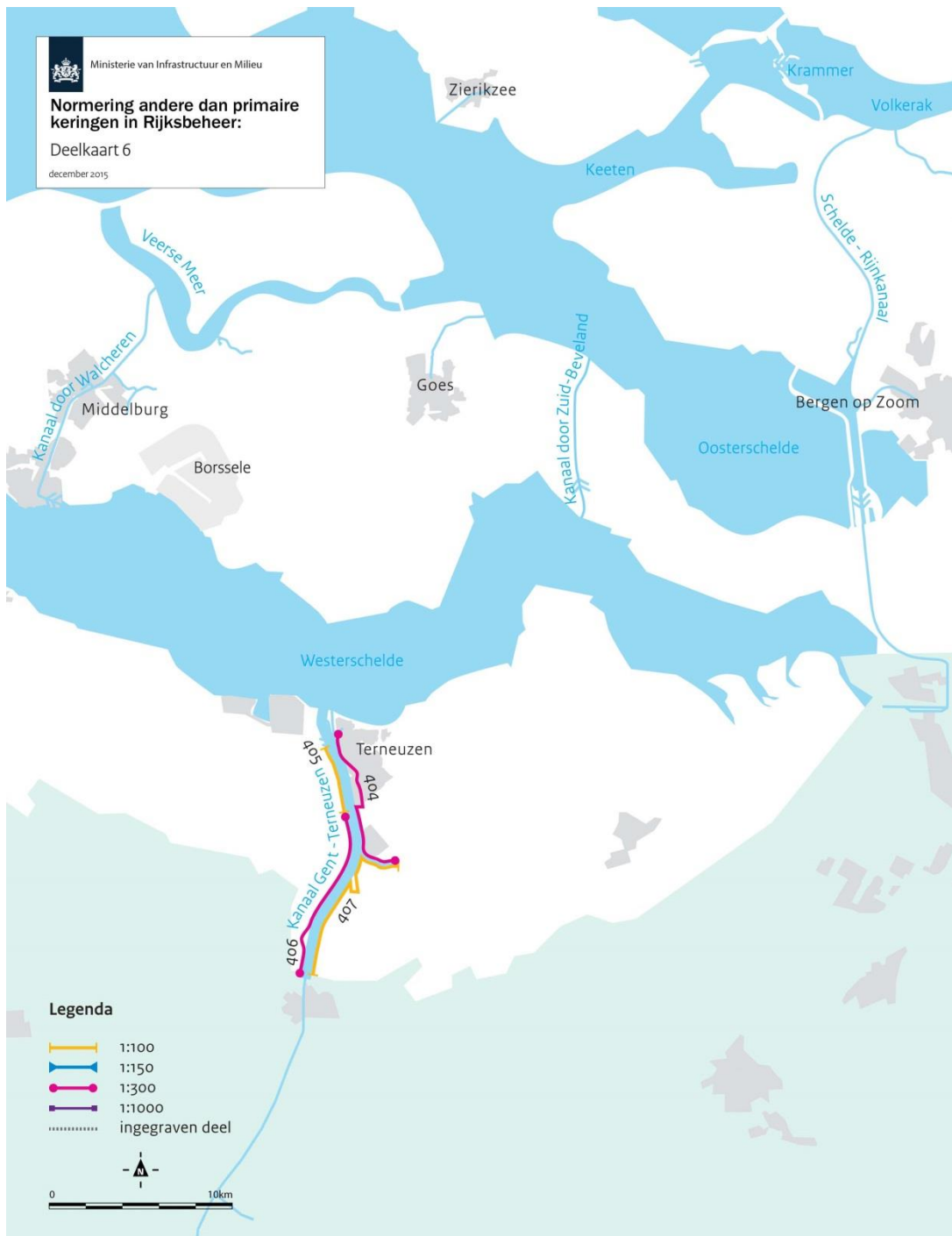

NOTA VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

1. Inleiding

Achter het stelsel van primaire waterkeringen, dat ons land beschermt tegen overstromingen vanuit de zee, de grote rivieren en de grote meren (buitenwater), bevinden zich duizenden kilometers andere dan primaire waterkeringen¹ die laaggelegen gebieden tegen overstroming door binnenwater beschermen. In deze gebieden bevinden zich woonwijken, bedrijventerreinen en luchthavens. Gelet op het belang van de door niet-primaire waterkeringen beschermde gebieden, is het gewenst om naast veiligheidsnormen voor primaire waterkeringen ook voor die waterkeringen veiligheidsnormen vast te leggen. Verreweg het grootste deel van deze keringen is bij waterschappen in beheer. In de Waterwet is vastgelegd dat provincies in een provinciale verordening veiligheidsnormen voor door waterschappen beheerde niet-primaire waterkeringen kunnen vastleggen. De provincies hebben hieraan gevolg gegeven. Een aantal keringen is via de bevoegdheid van artikel 3.1, eerste lid, van de Waterwet in beheer bij het Rijk gebracht. De betreffende keringen zijn aangewezen in Bijlage III. Waterkeringen in beheer bij het Rijk, onderdeel 2. Andere dan primaire waterkeringen, bij het Waterbesluit. Dit betreft voornamelijk kaden langs rijkskanalen. De veiligheidsnormen voor al deze door het Rijk beheerde keringen worden in een algemene maatregel van bestuur vastgelegd. Dat is gedaan in het onderhavige besluit.

2. Aanleiding en achtergrond

De kadebreuken in Wilnis² en Stein³ hebben laten zien wat de gevaren en gevolgen van falende keringen kunnen zijn. In haar reactie aan de Onderzoeksraad voor veiligheid op het onderzoek van de Onderzoeksraad naar de dijkverzakking bij Stein⁴ heeft de toenmalige Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat aangekondigd veiligheidsnormen voor niet-primaire keringen in beheer van het Rijk vast te stellen.

Het belang van de keringen is de afgelopen decennia door economische groei en bevolkingsgroei alleen maar toegenomen. In het Bestuursakkoord Water uit 2011⁵ is afgesproken dat de provincies en het Rijk de kaders, inclusief normen, voor de regionale waterkeringen vaststellen en dat de waterschappen en Rijkswaterstaat de maatregelen nemen die nodig zijn om de keringen aan de normen te laten voldoen. Met veiligheidsnormen voor niet-primaire waterkeringen wordt het maatschappelijk nog aanvaardbaar te achten risico voor de bescherming tegen overstromingen vanuit binnenwateren vastgelegd. Daarbij wordt gebruikgemaakt van te onderscheiden overstromingspatronen, die ertoe kunnen leiden dat verschillende delen van een

---

¹ Dit is de wettelijke term die wordt gebruikt in artikel 2.4 van de Waterwet. Ze worden ook wel niet-primaire of regionale waterkeringen genoemd.

² Op 26 augustus 2003 brak een boezemkade door, waardoor een woonwijk onder water kwam te staan. Circa 1500 mensen moesten als gevolg daarvan worden geëvacueerd.

³ Op 27 januari 2004 veroorzaakte een leidingbreuk een verzakking van de kade langs het Julianakanaal. Er ontstond geen overstroming, maar uit voorzorg werden ruim 500 mensen geëvacueerd.

⁴ Onderzoeksraad voor veiligheid, Rapport Leidingbreuk Stein, Den Haag: Ovv 4 oktober 2005. Het rapport is te downloaden op http://www.onderzoeksraad.nl/uploads/items-docs/386/Rapport_leidingbreuk_Stein.pdf

⁵ Kamerstukken II, 2010/11, 27 625, nr. 190.

waterkering aan verschillende normen moeten voldoen. De normen bieden burgers en bedrijven duidelijkheid over de bescherming waarop zij mogen rekenen. Voor de beheerder (het Rijk/Rijkswaterstaat) maken de normen duidelijk waaraan hij met zijn beheer en onderhoud moet voldoen.

3. Hoofdlijnen van het besluit

Deze wijziging bevat de veiligheidsnormen voor de niet-primaire waterkeringen die bij het Rijk in beheer zijn. Alle in bijlage III, onderdeel 2, bij het Waterbesluit opgenomen waterkeringen worden onderverdeeld in kleinere delen, in het onderhavige besluit gedefinieerd als 'dijkdelen'. Daarbij maakt een waterkerend kunstwerk dat onderdeel vormt van een waterkering deel uit van het dijkdeel waarin het is gelegen. Vervolgens worden alle dijkdelen genormeerd. De normen zijn uitgedrukt in jaarlijkse overschrijdingskansen van de hoogwaterstanden waartegen het dijkdeel bestand moet zijn. Een norm uitgedrukt in een overschrijdingskans van bijvoorbeeld 1:100 betekent dat een dijkdeel een waterstand moet kunnen keren die gemiddeld één maal per honderd jaar wordt bereikt of overschreden.

Op de kaarten bij dit besluit zijn naast de dijkdelen met bijbehorende normen de ingegraven delen weergegeven. De ingegraven delen zijn niet als geheel genormeerd, omdat het maaiveld naast het kanaal hoger ligt dan het kanaalpeil. Dat het achterliggende gebied overstroomt is praktisch onmogelijk. In de ingegraven delen kunnen wel waterkerende kunstwerken voorkomen die een verbinding vormen met landinwaarts lager gelegen gebied. Om dat gebied bescherming te bieden, wordt voor de waterkerende kunstwerken een veiligheidsnorm vastgesteld en worden de ingegraven delen begrensd en weergegeven op de landkaarten bij dit besluit. Andere redenen waarom de ingegraven delen in dit besluit zijn opgenomen zijn dat de strook naast het kanaal voor het beheer door Rijkswaterstaat van belang is, en dat de betreffende waterkeringen, dus de combinatie van ingegraven en niet-ingegraven delen, een aaneengesloten geheel vormen.

Bij het ontwikkelen van normen voor de keringen in beheer bij het Rijk is aansluiting gezocht bij de wijze waarop keringen door de provincies worden genormeerd. Daarbij is gebruikgemaakt van de door het IPO opgestelde richtlijnen voor boezemkaden en andere niet-primaire keringen. Daarmee is een uniforme aanpak van de niet-primaire waterkeringen in ons land gewaarborgd. De norm is uitgedrukt in de overschrijdingsfrequentie van de waterstand die nog gekeerd moet kunnen worden. In de richtlijnen van het IPO is de hoogte van de norm afhankelijk van de economische schade die bij een doorbraak valt te verwachten. Hoe groter de verwachte gevolgen van een doorbraak, hoe strenger de norm. De normering van het IPO onderscheidt vijf normklassen, van 1:10 tot 1:1000 per jaar. Drie daarvan worden gebruikt in het onderhavige besluit.

De normen zijn bepaald door de waterkeringen langs de kanalen op te delen in dijkdelen volgens te onderscheiden overstromingspatronen. Vervolgens is per dijkdeel de economische schade van een overstroming berekend en is de daarbij behorende normklasse bepaald. In het algemeen is een norm van 1:100 per jaar gehanteerd. Voor delen van waterkeringen die een groter belang beschermen dan waarvan in het algemeen sprake is achter niet-primaire waterkeringen in beheer bij het Rijk, zoals delen van de oostelijke dijk langs het Amsterdam-Rijnkanaal, is een strengere norm gehanteerd, 1:300

dan wel 1:1000 per jaar. Voor de waterkeringen rond 's-Hertogenbosch is in overeenstemming met de in de regio gemaakte bestuurlijke afspraken uitgegaan van een norm van 1:150 per jaar. Deze norm is ook gehanteerd voor de kaden langs de A2 bij 's-Hertogenbosch. Voor de waterkerende kunstwerken in ingegraven dijkdelen wordt een norm van 1:100 per jaar gehanteerd.

4. Uitvoering en handhaving

Rijkswaterstaat is als de feitelijk beheerder van de betreffende waterkeringen door het onderhavige besluit gebonden om de waterkeringen aan de normen te laten voldoen. Hiertoe zal Rijkswaterstaat de keringen beheren en onderhouden, zoals dat ook wordt gedaan bij de primaire waterkeringen die in het beheer zijn bij het Rijk (die zijn genoemd in bijlage III, onderdeel 1, bij het Waterbesluit).

De waterkeringen die bij het onderhavige besluit worden genormeerd, dienen vanaf de datum van inwerkingtreding van het besluit aan de gestelde normen te voldoen. Wanneer uit de toetsing blijkt dat een waterkering niet aan de gestelde norm voldoet, brengt Rijkswaterstaat de waterkering in een zodanige staat dat aan de norm wordt voldaan.

Om te beoordelen of de waterkeringen aan de normen voldoen, zullen deze keringen door Rijkswaterstaat worden getoetst. Dat gebeurt aan de hand van de op grond van artikel 2.5 van de Waterwet bij ministeriële regeling vast te stellen hydraulische randvoorwaarden. In de ministeriële regeling wordt vastgesteld van welke relatie tussen hoogwaterstanden en overschrijdingskansen wordt uitgegaan bij de bepaling van het waterkerend vermogen van een dijkdeel ten behoeve van de toetsing. Deze en andere maatgevende factoren zijn nodig bij het ontwerpen en toetsen van dijkdelen. Daarmee vervullen de factoren zowel ten aanzien van beheer en onderhoud als ten aanzien van het toezicht een rol. Deze ministeriële regeling treedt op hetzelfde moment in werking als het onderhavige besluit.

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) ziet toe op de correcte naleving van die voorschriften, bij de toetsing van de waterkeringen aan de wettelijke veiligheidsnormen door Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat en de ILT zullen de resultaten van de toetsing rapporteren aan de Minister van Infrastructuur en Milieu. De minister is voornemens de Tweede Kamer en de colleges van gedeputeerde staten te informeren over de resultaten van de toetsing. De eerste toetsing door Rijkswaterstaat zal naar verwachting plaatsvinden op basis van de situatie in 2020. Uitgaande van een voorgenomen twaalfjaarlijkse toetscyclus, zoals die ook voor de primaire waterkeringen geldt, zal de daaropvolgende toetsronde in 2032 afgerond zijn.

5. Financiële gevolgen voor het Rijk

Rijkswaterstaat zal beoordelen of de waterkeringen aan de norm voldoen. De kostenschatting om de waterkeringen aan de norm te laten voldoen, is op basis van kengetallen naar verwachting € 310 miljoen. Daarvan zal tot 2028 ongeveer € 200 miljoen nodig zijn. Gezien het globale karakter van deze kostenschatting kunnen de werkelijke kosten nog ongeveer 50% hoger of lager uitvallen. De maatregelen zullen uit het deltaxfonds worden bekostigd.

6. Gevolgen

Het onderhavige besluit zorgt ervoor dat er ook voor niet-primaire waterkeringen in beheer bij het Rijk normen gelden, net als voor primaire waterkeringen. Hierdoor wordt de veiligheid in gebieden achter die waterkeringen geborgd. Door het vastleggen van de normen is er voor burgers en bedrijven meer duidelijkheid op welke veiligheid gerekend mag worden. Voor Rijkswaterstaat biedt het een betere basis voor het beheer en onderhoud, aangezien kan worden uitgegaan van een vastgestelde veiligheidsnorm.

Dit besluit heeft geen administratieve of financiële gevolgen voor burgers, bedrijven of andere overheden. Het betreft immers normen voor waterkeringen die in beheer zijn bij het Rijk.

7. Advisering en consultatie

In overeenstemming met artikel 2.4 van de Waterwet zijn de betrokken colleges van gedeputeerde staten over de vast te stellen veiligheidsnormen gehoord. Naar aanleiding van de reactie van gedeputeerde staten van Utrecht is voor twee dijkdelen langs het Amsterdam-Rijnkanaal (de nummers 303 en 309 in bijlage IB) de norm bepaald op 1:300 in plaats van op 1:100. Op verzoek van gedeputeerde staten van Noord-Brabant zijn de kaden langs het Máximakanaal en de kaden langs de A2 bij 's-Hertogenbosch toegevoegd, met een norm van 1:150.

Het Expertise Netwerk Waterveiligheid kan zich vinden in het toepassen van de door het IPO ontwikkelde systematiek. De keuzes en overwegingen voor de uiteindelijke normen zijn een bestuurlijke aangelegenheid waar het Expertise Netwerk Waterveiligheid geen uitspraak over doet.

Rijkswaterstaat heeft advies uitgebracht over de normen voor de niet-primaire keringen. Daarnaast heeft het een consequentieanalyse uitgevoerd. Naar aanleiding daarvan is in overleg van een uitvoerbaarheidstoets afgezien. De ILT heeft een uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets uitgevoerd. Hierin kwamen slechts enkele punten van ondergeschikte aard naar boven. Deze punten zijn verwerkt in deze toelichting.

Aangezien er geen gevolgen zijn voor burgers en bedrijven (zie paragraaf 6 van deze toelichting) is afgezien van internetconsultatie. Dat is in lijn met het kabinetsstandpunt inzake internetconsultatie van een vorig kabinet.⁶ Die lijn is doorgezet door het huidige kabinet.⁷

ARTIKELSGEWIJS

Artikel I, onderdeel A

Hier wordt een definitiebepaling ingevoegd voor 'dijkdelen'. Hieronder worden verstaan gedeelten van andere dan primaire waterkeringen in beheer bij het Rijk die afzonderlijk worden genormeerd. Het telkens uitschrijven van deze term zou wegens de lengte ervan echter onduidelijk kunnen zijn. Daarnaast is het woord "gedeelte" op zichzelf onvoldoende specifiek. Om die redenen is ervoor gekozen een definitiebepaling op te nemen in het Waterbesluit.

---

⁶ Kamerstukken II 2009/10, 29 279, nr. 114.

⁷ Kamerstukken II 2012/13, 29 362, nr. 224.

Artikel I, onderdeel B

De kern van dit besluit staat in dit onderdeel. Er is een artikel toegevoegd aan hoofdstuk 2 van het Waterbesluit, waarin dijkdelen zijn genormeerd.

Het eerste lid van het nieuwe artikel 2.1a van het Waterbesluit maakt de begrenzing tussen twee dijkdelen expliciet. Dat wordt gedaan door te bepalen dat de begrenzing is de lijn loodrecht op een dijkdeel door het punt dat is aangeduid door de in de tweede en derde kolom van bijlage IA gegeven (x- en y-)rijksdriehoekscoördinaten. Zo ontstaat geen onduidelijkheid over waar binnen de waterkering als geheel welke norm geldt.

In bijlage IB zijn, op grond van het tweede lid van artikel 2.1a, de dijkdelen weergegeven die op grond van het eerste lid in bijlage IA zijn begrensd. Welke regionale keringen in beheer zijn bij het Rijk, wordt aangegeven in bijlage III, onderdeel 2, bij het Waterbesluit, op grond van artikel 3.2 van het Waterbesluit. De weergave op kaarten maakt inzichtelijk welke dijkdelen aan welke norm moeten voldoen, waar deze dijkdelen zijn gelegen en hoe de niet-primaire waterkeringen als geheel zijn opgedeeld. Voor aan elkaar grenzende dijkdelen kunnen verschillende normen gelden.

De veiligheidsnormen die gelden voor de aangeduide dijkdelen zijn op basis van het derde lid weergegeven in kolom 4 van bijlage IA. Die normen zijn ook terug te zien in de legenda van de kaarten in bijlage IB. Zoals in paragraaf 3 aangegeven, zijn de normen uitgedrukt in overschrijdingskansen.

Het vierde lid bevat voor waterkerende kunstwerken in ingegraven dijkdelen een vaste veiligheidsnorm van 1:100. Omdat niet exact aan te geven is waar alle waterkerende kunstwerken zijn gelegen, noch in de tabel van bijlage IA noch in de landkaarten van bijlage B, is voor deze opzet gekozen.

Artikel I, onderdelen C en D

Deze onderdelen betreffen technische wijzigingen. De wijziging van onderdeel C is doorgevoerd omdat het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer niet meer bestaat. De taken daarvan die in het Waterbesluit worden genoemd zijn overgegaan op het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. Onderdeel D betreft het herstel van een omissie. Het derde lid van artikel 6.16l van het Waterbesluit verwijst naar artikel 6.3, eerste lid, aanhef en onder b. Dit was bedoeld als een verwijzing naar de Waterwet, maar dat was niet geëxpliciteerd, waardoor het artikellid voor inwerkingtreding van dit besluit formeel verwees naar het Waterbesluit. Dit is door de toevoeging "van de wet" verholpen.

Artikel I, onderdeel E

Er zijn twee bijlagen in het Waterbesluit ingevoegd, die voortvloeien uit het nieuwe artikel 2.1a. De eerste bijlage (IA) betreft de aanduiding van de begin- en eindpunten van de dijkdelen (met uitzondering van de ingegraven dijkdelen) in rijksdriehoekscoördinaten en de normen waaraan de dijkdelen moeten voldoen. De tweede (IB) bevat de landkaarten met de globale ligging van de dijkdelen.

In bijlage IA zijn in de eerste kolom de nummers van de verschillende dijkdelen gegeven, die overeenstemmen met het nummer in de landkaarten van bijlage IB. In de tweede en derde kolom is met rijksdriehoekscoördinaten weergegeven waar elk dijkdeel precies begint en eindigt. Dat is van belang wegens de opdeling van keringen in dijkdelen, die afzonderlijk zijn genormeerd. De loodrechte lijn op het dijkdeel door het punt dat wordt aangeduid door de rijksdriehoekscoördinaten, begrenst het dijkdeel.

Vanwege de schaalgrootte geven de overzichtskaarten in bijlage IB de ligging van de keringen en dijkdelen daarvan slechts globaal weer. De weergave op de kaarten is ook niet bedoeld om de exacte ligging en afmetingen van de waterkering vast te leggen. De begin- en eindpunten van een dijkdeel zijn vastgelegd in bijlage IA (zie hiervoor). De ligging, vorm, afmeting en constructie stelt de beheerder, oftewel Rijkswaterstaat, op grond van artikel 5.1 van de Waterwet vast in de legger. Bij de legger hoort een overzichtskaart, waarop de ligging van waterstaatswerken en daaraan grenzende beschermingszones zijn vermeld.

In de toekomst kan het noodzakelijk zijn bijlage IA of IB te wijzigen. De uitvoering van projecten, bijvoorbeeld de verlegging van een kering, kan tot gevolg hebben dat de feitelijke ligging van de waterkering niet meer overeenkomt met de globale ligging zoals weergegeven op de landkaart in bijlage IB. Ook de coördinaten van de begin- of eindpunten kunnen feitelijk zijn gewijzigd na uitvoering van een project. Voor wijzigingen naar aanleiding van projecten wordt de werkwijze gevolgd die is beschreven in de nota van toelichting bij het Besluit van 2 maart 2015, tot wijziging van de bijlagen I en II van de Waterwet (aanpassingen Ruimte voor de Rivier) (Stb. 2015, 110). Deze werkwijze houdt in dat eerst de benodigde publiekrechtelijke besluiten voor het project worden voorbereid en vastgesteld. Op het moment dat deze besluiten onherroepelijk zijn en derhalve in rechte onaantastbaar zijn, is er duidelijkheid over de uitvoering van het project en derhalve over de wijziging van de ligging van de keringen. Vervolgens wordt een wijziging van de bijlagen bij het Waterbesluit voorbereid en vastgesteld. De wijzigingen treden in werking op of nabij het tijdstip waarop de nieuwe of verbeterde waterkering volledig 'operationeel' is.

De normen in de vierde kolom van de tabel in bijlage IA zijn weergegeven per dijkdeel, overeenkomend met het nummer dat is vermeld in bijlage IB. De normen zijn uitgedrukt in de gemiddelde overschrijdingskans per jaar en zijn ingedeeld in vier klassen (1:100, 1:150, 1:300 en 1:1000).

Artikel I, onderdeel F

Dit onderdeel voegt niet-primaire waterkeringen toe aan bijlage III, onderdeel 2, van het Waterbesluit. Het betreft de kanaaldijken langs de Noordervaart. De toevoeging volgt de feitelijke situatie. De Noordervaart, inclusief de bijbehorende keringen, is namelijk altijd al in beheer bij het Rijk. Er is echter nagelaten dit rijkskanaal op te nemen in de bijlage bij het Waterbesluit. Nu is dat in het bijzonder noodzakelijk in verband met de normering op grond van het nieuwe artikel 2.1a van het Waterbesluit, op basis waarvan de betreffende waterkering is genormeerd. Gedeputeerde staten van Limburg hebben met de toevoeging van de Noordervaart aan bijlage III, onderdeel 2, van het Waterbesluit ingestemd. Ook het dagelijks bestuur van het waterschap Peel en Maasvallei heeft ingestemd met de toevoeging.

Opgemerkt wordt nog dat de Noordervaart waarschijnlijk in 2017, nadat Rijkswaterstaat groot onderhoud heeft verricht aan de kanaaldijken, in beheer zal worden overgedragen aan het waterschap Limburg, dat per 1 januari 2017 zal ontstaan. Daarover hebben Rijkswaterstaat en de waterschappen Peel en Maasvallei en Aa en Maas, die fuseren tot het waterschap Limburg, in 2014 een intentieverklaring getekend. Pas als de overdracht van het beheer definitief is, zullen de kanaaldijken langs de Noordervaart en de daaraan gestelde normen vervallen uit de bijlagen IA, IB en III, onderdeel 2, bij het Waterbesluit.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op 1 juli 2016. Dit zal een afwijking betekenen van het systeem van vaste verandermomenten van regelgeving, opgenomen in Aanwijzing 174 van de Aanwijzingen voor de regelgeving, echter uitsluitend voor de termijn tussen publicatie in het Staatsblad en de inwerkingtreding. Reden daarvoor is het publieke voordeel van een snelle inwerkingtreding (uitzonderingsgrond a).

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,